

Отже, актуальним є визначення читацької бібліотеки для учнів 5-6 класів, яка буде розвивати їхній рівень володіння українською мовою, ознайомлювати з українською літературою, зближувати з українською культурою та, водночас, відповідати наявним суспільним умовам життя дітей.

Доцільним є використання на уроках державної мови у середній школі як художніх текстів (зокрема епічних (оповідань, казок, легенд, притч), ліричних (віршів, пісень), драматичних (драматичних казок, п'єс) тощо), так і інформаційних текстів (науково-пізнавальних (статей, звітів), рекламних буклетів, ділових листів тощо), адаптованих до рівня володіння учнів державною мовою. Перша група забезпечує збагачення духовного світу школярів, отримання естетичного задоволення від художньої української мови, розвиток їх особистого творчого потенціалу. Художні твори володіють значним культурним, естетичним, виховним, розвивальним потенціалом. Друга група спрямована на формування умінь отримувати актуальну інформацію, задовольняти потреби в розширенні світогляду. Особливе значення мають інформаційні тексти перерваного формату, елементами яких є графіки, діаграми, змістовий покажчик, кольорові і шрифтові виділення, малюнки, мапи, переліки, умовні позначки, покажчики, покликання, примітки, рисунки, світлини, схеми, таблиці тощо

Важливо також забезпечити різнопланову тематику текстотеки. У навчанні української мови учнів 5 – 6 класів можуть бути використані тексти про: 1) природу, Землю, космос, рослинний і тваринний світ, охорону довкілля; 2) Батьківщину, державу, державні символи, рідний край, родину; 3) інші країни й нації; 4) розваги, ігри, захоплення й дозвілля, пригоди; 5) історію й сьогодення, видатних особистостей; 6) культуру, звичаї і традиції; 7) суспільство, стосунки людей, колектив, дружбу; 8) людські якості, моральні цінності; 9) мову, книги, бібліотеку; 10) побут, їжу, одяг, зовнішність; 11) трудову діяльність, професії; 12) освіту; 13) творчість, митців; 14) науку, дослідження, відкриття; 15) спорт, здоров'я, медицину; 16) техніку, технології, транспорт; 17) інформацію, засоби масової інформації, телебачення, радіо, Інтернет; 18) економіку, гроші й фінанси тощо.

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ І ТЕХНОЛОГІЇ ІНТЕГРАЦІЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ ТА ІСТОРІЇ В ГІМНАЗІЇ («МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ І ТЕХНОЛОГІЇ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ В ГІМНАЗІЇ»)

Реєстраційний номер: 0121U100340, 0122U200707

Термін виконання: 2021-2023 рр.

Напрямок: Напрямок 7. Повна загальна середня освіта. Спеціалізована освіта.

Проблема дослідження: Теорія і методика навчання різних предметів і курсів у початковій школі, гімназії і ліцеї, закладах спеціалізованої освіти.

Керівник наукового дослідження: Т. О. Ремех, кандидат педагогічних наук, старший дослідник, завідувачка відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України.

Найістотніші наукові результати проведеного дослідження

*Т. О. Ремех,
кандидат педагогічних наук,
старший дослідник, завідувачка
відділу суспільствознавчої освіти
Інституту педагогіки НАПН України*

Уперше розроблено:

- теоретичні положення щодо проектування підручника з інтегрованого навчання історії і громадянської освіти в адаптаційному циклі, зокрема визначено принципи відбору і викладення змісту навчального матеріалу в текстах підручника, відбору та опрацювання візуальних матеріалів, розроблення системи завдань та інших складників методичного апарату;
- підходи до створення цифрового додатку до інтегрованого підручника з історії і громадянської освіти для 5-6 класів;
- мету, завдання, пріоритети викладання і характеристики змісту курсу «Досліджуємо історію і суспільство. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти;
- підручник з інтегрованого навчання історичної і громадянської освітньої галузі для 5 класу гімназій «Досліджуємо історію і суспільство».

Набули подальшого розвитку:

- положення теорії міжпредметної та міжгалузевої інтеграції щодо створення галузевих інтегрованих курсів;
- методичні засади проектування методичної системи інтегрованого навчання історії та громадянської освіти в гімназії в рамках єдиного курсу;
- положення методики навчання історії щодо критеріїв і принципів відбору змісту шкільних курсів історії в умовах інформаційної війни та широкомасштабної агресії РФ.

Удосконалено:

- методику роботи з інтегрованим підручником в режимі он-лайн навчання та дистанційного навчання;
- методику використання візуальних та інших навчальних матеріалів окремих методів і прийомів в інтегрованому навчанні історії та громадянської освіти, в онлайн та змішаному варіантах навчання;
- зміст навчальних матеріалів для учнів гімназій, що можуть використовуватись для патріотичного і громадянського виховання учнів під час війни.